

DIANA USAČIOVAITE, il·lustradora d'aquests Fulls, nasqué a Vilnius (Lituània) el 27 de novembre de 1969. Ha estudiat a l'Escola d'Art Konarskio meno mokyla i ha cursat estudis d'escenografia, pintura i dibuix a la VDA de Vilnius. Des de l'any 1997 és professora d'art a l'escola Verdene de Vilnius. Ha realitzat exposicions individuals a la Biblioteca Nacional de Lituània, a Can Ginebreda de Porqueres i a Expocambra de Girona. Ha participat en diverses exposicions col·lectives a Praga i a Girona. Ha il·lustrat llibres.

DE MOMENT, SENSE ENTREBANCAR-SE

IMMA MONSÓ

Com unes vacances

Edicions 62, Barcelona 1998, 297 pàgines

Premi Prudenci Bertrana 1998

«T'HO VAIG ADVERTIR», «m'hauries d'haver escoltat», «si ho haguessis fet tal com et vaig dir»..., ens repeteixen un cop i un altre, incansables en la seva pregona desesperació de profetes sense audiència, pares, amics, tutors i amants quan, malgrat els seus salomònics consells, inadvertim, desoïm i desfem per acabar equivocant-nos. Tenim a la ineludible distància de dos metres l'inefable cartellet de «prohibit trepitjar la gespa», i, tot i això, per alguna raó oculta que ni nosaltres mateixos, presa d'un astorament momentani, ens podem arribar a explicar, trepitgem la gespa. Si el cartellet hagués estat a l'altra banda del parc, o potser del planeta, és més que probable que l'haguéssim obeït submisos; però tenint-lo allà davant, per què prendre's la molèstia? Contradiccions humanes. Tots portem un rebel sense causa a dins, un pallasso vestit de cuir i amb llavis molsuts.

No és aquest el cas d'Imma Monsó. O, com a mínim, no de l'Imma Monsó escriptora. Fins el moment, l'hàbil narradora lleidatana ha estat bona noia i ha fet cas omís dels altres per no haver de redreçar-se sobtadament en circumstàncies poc abel·lidores durant el tortuós trajecte bifurcadís de la creació literària. L'autora de *Com unes vacances*, desperta com una guineu cafèndmana, ha sabut aprendre de les errades alienes sense haver d'espifiar-la ella mateixa en primera persona. Per exemple, si la majoria d'escriptors es perden pels desolats paratges de l'ampul·lositat lèxica i del barroquisme descriptiu –sovint del tot superflus i innecessaris–, Imma Monsó és fermament senzilla i amant de la descripció funcional. Altres obstacles superats ja en la primera etapa de la marató amb *No se sap mai* –la seva *opera prima*– i ara sobradament reconquerits a *Com unes vacances*, es poden intuir fàcilment en detalls subtils però exquisits com poden ser la gran riquesa i peculiaritat dels personatges secundaris, la corpenedora habilitat amb què aconsegueix captivar-nos amb una aparentment grisa història d'amor gràcies a l'absurd més delirant o la impecabilitat dels perfils psicològics dels protagonistes. Aquesta Imma en sap molt, d'aprendre de les errades dels altres. Tant, en sap, que fins i tot supera la prova de foc, es desempallega amb serenor i sense arrogància de la més terrorífica esfinx que puguin malsomniar els lletraferits d'arreu del planeta: el final rodó.

Podríem parlar d'altres detalls encomiables, com ara la continuïtat en l'encara escassa obra del darrer «Prudenci Bertrana» –continuïtat que es fa palesa a *No se sap mai*, quan el

personatge de la Marie, alter ego de Monsó, anuncia, picant-nos subtilment l'ullet, que està escrivint una novel·la amb el protagonista de *Com unes vacances*, Poltern Mac–; podríem parlar-ne, però no ho farem. No avui ni aquí. Donem temps al temps. De moment, la mare literària de Glenda Berna i Franz Hoozenberger ha avançat sense entrebancar-se. D'ara endavant, ja es veurà.

Albert González Domingo

